

Edycja źródeł do dziejów ziemi łomżyńskiej²

Akta sejmikowe ziemi łomżyńskiej [materiał roboczy, z zachowaniem oryginalnej pisowni]³

K.O.Ł 1792-3 no 206/10. p. 12

Działo się w Łomży mieście wolnym Rzeczypospolitej
dnia 22 miesiąca Lutego roku pańskiego 1792.

My rady dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnej ziemi łomżyńskiej i powiatów do niej należących na fundamencie prawa oraz uniwersału Najjaśniejszego Stanisława Augusta Pana Naszego Miłościwego pod dniem 1 miesiąca Stycznia roku terazniejszego z straży wyszłego do miasta wolnego Łomży zjehawszy się po uderzeniu we dzwony wszystkich miejscowych kościołów i przez całe pół godziny onegoż kontynuowania, do Kościoła farnego z dawna i teraz obradom publicznym przeznaczanego zgromadziliśmy się. Po zagajeniu sejmiku przez pierwszego w porządku urzędnika **jw.** Jana Bończę Skarżyńskiego podkomorego ziemi naszej orderu S. Stanisława Kawalera i przeczytaniu prawa sejmu terazniejszego o sejmikach postanowionego do rugów porządkowego koła, oraz kandydatów do funkcji w zamiarze wyboru będących przystąpiwszy, gdy najprzód **w.** Jan Budziszewski pisarzewiec nurski złożył cztery kondemnaty w sprawach cywilnych pierwszą pod rokiem 1778 dnia 23 miesiąca Września, druga t.r. pod dniem 5 miesiąca Października, trzecią w roku 1779 dnia 29 miesiąca września w sądzie nurskim, czwartą roku 1790 dnia 27 miesiąca Maja w sądzie ziemskim zambrowskim z strony swej na **jw.** Tomaszu Budziszewskim wojskim wyższym i pośle ziemi łomżyńskiej otrzymane. Dalej urodzony Leon Grzymała regent Komissyi cywilno wojskowej ziemi łomżyńskiej, jako asystent urodzonej Anieli Hańskiej panny, kondemnatę z strony swej i tejże urodzonej Hańskiej roku terazniejszego dnia 11 miesiąca Lutego w sądzie grodzkim koleńskim na **jw.** Adamie Przeradowskim podczaszym rozańskim posle ziemi łomżyńskiej otrzymaną pokładają, což wyżej wyrażeni usunięcia onych z koła porządkowego tudzież kandydacyi żądają, zaś **jww.**

¹ Realizacja zadania „Akta sejmikowe ziemi łomżyńskiej (1674-1794)” – pozyskanie, edycja źródłowa i popularyzacja na stronie internetowej: www.name.lomza.pl w ramach stypendium Marszałka Województwa Podlaskiego na 2022 rok.

² Edycja źródłowa zrealizowana w porozumieniu z Biblioteką PAU i PAN w Krakowie w ramach podjętego przedsięwzięcia dokonania całościowej edycji źródłowej akt sejmikowych łomżyńskich ze zbiorów Biblioteki PAU i PAN w Krakowie.

³ Odpisy laudów i instrukcji sejmikowych. Rkps 8332 z lat 1674-1794 znajdujący się w Tekach Pawińskiego, przechowywanych w Bibliotece Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Materiał roboczy z zachowaniem oryginalnej pisowni.

Budziszewski i Przeradowski żadnej na wyżej wyrażony proces justyfikację nieprzynoszą, przeto koło porządkowe tychże **jww.** Budziszewskiego i Przeradowskiego za nieczynnych w kole porządkowym i zamierzających być kandydatami do funkcjów w zamiarze obioru będących, jednomyślnie na ten rok deklaruje. A tym sposobem ułatwiwszy rugi koła porządkowego w osobach tylko ośmiu zamykającego się, też koło porządkowe do wypełnienia prawa względem wyboru marszałka i asesorów ustanowionego we wszystkich onego punktach i przepisach przystąpiło; włożone zatym zostały gałki koloru czerwonego w wazon próżny do tego sporządzony w liczbie siedm, a odmiennego **t.j.** białego koloru gałka jedna, i tak dziecko w latach pięciu skończonych będąc **t.j.** urodzony Feliks Kołaczkowski po wyciągnienu losu pierwszego **t.j.** gałki czerwonej losem tym **jw.** Jana Bończę Skarzyńskiego podkomorzego ziemi naszej, orderu S. Stanisława Kawalera za marszałka sejmików naszych oznaczyło, wyciągnienu zaś losu drugiego **jw.** Tomasza Rawicz z Przejmy Przyjemskiego starostę i komisarza cywilno-wojskowego ziemi naszej za asesora pierwszego, losem czwartym **jw.** Tomasza Staniszewskiego podczaszego i komisarza cywilno-wojskowego ziemi łomżyńskiej za asesora drugiego, losem piątym **w.** Tadeusza Szymona Bończę Skarzyńskiego skarbnika ziemi naszej za asesora trzeciego, losem szóstym **jw.** Ignacego Drewnowskiego starostę sulejowskiego komisarza cywilnowojskowego ziemi łomżyńskiej za asesora czwartego, losem siódmym **jw.** Andrzeja Klickiego podwojewodzkiego ostrołęckiego komisarza cywilnowojskowego tejże ziemi za asesora piątego, losem ósmym **jw.** Mateusza Czarka szambelana **J.Kr.Mści** komisarza cywilnowojskowego tejże ziemi Kawalera orderu S. Stanisława za asesora szóstego, również oznaczyło, i tym sposobem oznaczeni losem i publicznie ogłoszeni **jww.** marszałek i asesorowie sejmiku naszego na wypełnienie prawa i jego świętych obowiązków przysięgę przed **jw.** Floryanem Junoszą Drewnowskim stolnikiem i posłem ziemi naszej Kawalerem orderu S. Stanisława wykonali. Po podniesieniu laski przez **jw.** marszałka i zabranym przez tegoż stosownym do uwielbienia ustawy rządowej głosie, my rady dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi naszej łomżyńskiej na obrady niniejsze zgromadzeni, zważając jak wiele na tym krajowi zależy, aby prawa, swobody i przywileje każdemu stanowi w szczególności służące trwale zapewnione były, a w systematycznym urzędzeniu nigdy wzruszonymi być niemogły, i owszem przy zapewnieniu rządu w najodleglejszej potomności szanowane zostały, do czego, że Konstytucya rządowa w dniu 3 Maja w roku przeszłym ustanowiona węgielny założywszy kamień, wszystkie swobody nasze niewzruszonymi czyni i rząd stały nikomu niepodległej zabezpiecza, a usuwając nas z pod przemocy obcej wewnątrz rządnem, zewnątrz **konigderowarzemi** w oczach Europy wystawia. Takowe zaś uszczęśliwienie narodu w szczególności każdego w nim mieszkańca jest

skutkiem mądrości i wielkości Najjaśniejszego Stanisława Augusta Króla naszego, zczynym takową ustawę w dniu 3 i 5 Maja rządową przez stany rzeczyptej uchwaloną, a przez urzędników i obywatelów w dniu 17 przeszłego miesiąca szczęśliwej pamiątki urodzin Króla **Imci P.N.Nsciwego** przyjętą zaprzysiężoną, my urzędnicy i obywatele na sejmik teraz zgromadzeni, jak najuroczyściej z gotową przysięgą przyjmujemy, ofiarując iż moc i trwałość tejże Konstytucyi rządowej życiem, majątkiem i krwią naszą bronić, i gdyby ją kto wzruszać waży się, zasłaniać będziemy. Aby zaś ta wola i determinacya i chęć nasza wszystkim wiadoma była, wkładamy obowiązek na **jww.** posłów ziemi łomżyńskiej, ażeby oni o tej determinacyi najjaśniejsze stany rzeczyptej uwiadomiwszy złożyli u tronu Najjaśniejszego Pana najżywsze podziękowanie jako Króla mądrego i wielkiego, którego mądrością i wielkością dzieło tak chwalebne i kraj cały uszczęśliwiającego do skutku przyprowadzone zostało. Oświadczą przytym **jww.** posłowie przyzwoite podziękowanie **jw.** i **jo.** marszałkowi sejmowemu i Konfederacyi obojga narodów jako naczelnikom i obrońcom stanu rycerskiego za tak skuteczne pomienioną ustawą rządową zabezpieczenie całości krajów rzeczyptej, niemniej wszystkim najjaśniejszym rzeczyptej stanom najżywsze od ziemi naszej za tejże razy wspomnioną ustawę rządową złożą podziękowanie. Jeżeliby zaś wypadła decyzya stanów rzeczyptej, aby ta zbawienna ustawa przez posłów podpisywana była, tedy zlecamy **jww.** posłom naszym, aby takową Konstytucyę imieniem ziemi naszej podpisali. Inne zaś projekta przepisu prawa wynikające i do urzędzenia ziemi naszej wewnętrznego potrzebne przez obywateli podane za [nieczytelne] wszystkich zgodą poniżej **rezelwować** deklarujemy. a tak gdy z przepisu sejmu terazniejszego sepultata na trybunał główny koronny prowincyi wielkopolskiej obrać nam należy, przystąpiwszy zatym do uskutecznienia tego dzieła **jw.** Macieja Skrodzkiego regenta i komisarza cywilnowojkowego ziemi zakroczymskiej, męża znajomość praw narodowych posiadającego z cnót swych i przymiotów szacunku godnego, na deputata ziemi naszej jednomyślnie obraliśmy. A że prześwietna Kapituła warszawska dopełniając prawa sejmu terazniejszego do funkcyi deputackiej z swej Kapituły trzech kandydatów **ww.** **jm.** **Ks.** Adama Jakukiewicza kustosza, Feliksa Wodzinskiego i Jowina Bystrzyckiego kanoników warszawskich wybrawszy, nam obywatelom do wyboru z nich jednego na funkcyę deputacką prezentowała, z tych zaś jednego nam wybrać przychodzi, zczynym **jw.** Feliksa Wodzinskiego archidyakona łowickiego, kanonika warszawskiego, męża cnót i doskonałości i zaszczytów pełnego, zasługi swe w ziemi naszej wdzięczności godne posiadającego, za sędziego deputata na trybunał główny koronny prowincyi wielkopolskiej jednomyślnie ogłosiliśmy, których to **jww.** deputatów z Księstwa Mazowieckiego teraz obranych i ogłoszonych, po wykonaniu przez nich przed **jw.** marszałkiem sejmików naszych

prawem przepisanej przysięgi niniejszym dziełem naszym kredensujemy. To ukończywszy, ponieważ z nakazu prawa kandydata do pisarstwa aktowego trybunalskiego obrać nam wypada, a powszechny odgłos jednomyślności do tego urzędu **w.** Tomasza Erazma Wierzbickiego burgrabiego grodzkiego mielnickiego wybiera, więc tegoż **w.** Tomasza Erazma Wierzbickiego burgrabiego grodzkiego mielnickiego godnego ziemi naszej obywatela z siebie, i z przodków swych zasłużonego, za kandydata do pisarstwa aktowego trybunalskiego prowincyi wielkopolskiej jednomyślnie obieramy, kredensujemy i najjaśniejszemu trybunałowi prowincyi naszej wielkopolskiej do wyboru polecamy i rekomendujemy. Co się tycze komisarza granicznego prawem sejmku terazniejszego wybrać determinowanego, gdy jednomyślna nas obywateli sejmikujących na **W.** Stanisława Badowskiego regenta ziemskiego i grodzkiego zambrowskiego zachodzi zgoda, zatem tegoż **w.** Stanisława Badowskiego regenta ziemskiego i grodzkiego zambrowskiego w pewnej ufności, wypróbowanej cnoty tego godnego obywatela na funkcję komisarza granicznego ziemi naszej jednomyślnie obieramy i po wykonaniu przez niego przed **jw.** marszałkiem sejmików naszych przysięgi prawem przepisanej, do tejże onegoż funkcji kredensujemy. To dopełniwszy, więc dalej zgodnie z przepisem prawa, ponieważ lustratora do dóbr Królesku dawniej zwanych obrać nam prawo nakazało, do tej zaś funkcji **w.** Apolinar Wyszkowski podkomorzyc ziemi łomżyńskiej, po odstąpieniu od pretensyi do tej funkcji innych obywateli ziemi naszej podających się, jednomyślnie jest ogłoszony, więc tegoż **w.** Apolinary Wyszkowskiego podkomorzycia ziemi łomżyńskiej, cnoty i zasługi w ziemi naszej godnych swych przodków dziedziczącego, na funkcją lustratora do dóbr dawniej Królesku zwanych jednomyślnie obieramy i kredensujemy. Gdy zaś z przepisu prawa sejmku terazniejszego do wyboru sędziów ziemianskich przystąpić nam przychodzi, a liczba tychże sędziów od urządzenia sądu ziemianskiego ziemi naszej nieschybnie zależy, zatem przed obraniem tychże ziemianskich sędziów do urządzenia wieczystego sądu ziemianskiego ziemi naszej przystępujemy, w dopełnieniu którego zamiaru, gdy na projekt do tej okoliczności stosownie podany, jednomyślna nas wszystkich obywateli zachodzi zgoda przeto tenże projekt przyjmujemy i zawieczne prawo nam służyć na zawsze mające uznając, toż urządzenie co do słowa w *laudum* obrad naszych wpisane mieć chcemy i postanawiamy i którego to urządzenia naszego treść jest następująca urządzenie wieczyste sądu ziemianskiego ziemi naszej łomżyńskiej.

Ponieważ prawo sejmku terazniejszego względem wyboru sędziów ziemianskich wypadłe wszystkim województwom, ziemiom i powiatom w miarę swej potrzeby i dogodności tenże sąd ziemianski powiększyć lub w miejscach osobnych /prócz prawem

ustanowionych/ oddzielny oznaczyć, lub na inne miejsca przenieść, czyli alternatywę sądownictwa ustanowić albo ustanowioną odmienić pozwoliło, ziemia zaś nasza łomżyńska cztery powiaty w sobie mająca, dość rozległa i licznych zamykająca obywateli, jednym sądem ziemianinami obejść się nie może, ile że powiat zambrowski od wisków oddzielny sąd ziemski miał dotąd, a w trzech powiatach to jest: łomżyńskim, koleńskim i ostrołęckim sąd ziemski osobne dotąd kadencje sądził, przez co i obywatel prętkiej sprawiedliwości i dogodności doświadczał, przeto my obywatele ziemi naszej łomżyńskiej na fundamencie pozwolonej nam mocy prawem, dla własnego naszego **porzytku** i dobra podwójny sąd ziemianinami w osobach sędziów ziemianinami dwudziestu ogólnie na całą ziemię w Łomży obierać nazawsze postanawiamy, i w tym zamiarze ziemię naszą łomżyńską na dwie repartycje dzielimy tym sposobem **t.j.** Pierwsza repartycja zajmować będzie powiaty łomżyński i zambrowski, a druga powiaty koleński i ostrołęcki, i do tych obydwu ziemi naszej repartycji z obierać się mających dwudziestu sędziów ziemianinami, połowę to jest: dziesięciu do repartycji pierwszej, a drugą połowę to jest: dziesięciu do repartycji drugiej, po nastąpić mającym wybraniu i ogłoszeniu tychże sędziów zaraz na sejmikach lub w mieście Łomży na zawsze rozdzielać i oznaczać postanawiamy. Gdy obrani i oznaczeni do swych repartycji sędziowie ziemianinami zostaną, zjechawszy każdy z nich do swej repartycji /zaczynając teraz w pierwszej repartycji od powiatu łomżyńskiego, a w drugiej od powiatu koleńskiego na dzień prawem oznaczony/ ułożą kadencje na powiaty, dzieląc każdą kadencję prawem opisaną na dwie części **t.j.** w pierwszej repartycji na powiat łomżyńskiej niedziel sześć a na powiat zambrowski niedziel sześć. //drugiej repartycji na powiat koleński niedziel sześć a na powiat ostrołęcki niedziel sześć i tak *consequenter* każdą kadencję [nieczytelne] przepisana podług powyższego opisu udeterminują i czasy onych opiszą tak, aby w każdym powiecie na rok trzy były kadencje po niedziel sześć każda, których nigdy odmieniać niebędą mogli. A dopełniwszy prawo sejmku terażniejszego w rozkładzie między sobą kadencji ciż sędziowie ziemianinami po odsądzeniu kadencji w pierwszym powiecie *respective* swej repartycji, drugą zaraz w drugim powiecie zaczynać i sądzić mają z tym ostrzeżeniem, iż obywatel obywatelko z powiatu do powiatu *extra possessionem* pociągać niemoże, chyba z miejsca występku lub z racyi zapisanego do odpowiedzi *forum*. Chcemy i to mieć i jak najuroczyściej postanawiamy, aby sędziowie ziemianinami teraz obrać i na repartycje podzielić mianem, przeznaczeni *respective* swej repartycji sądy ziemianinami tylko przez lat dwa w swej repartycji odbywali, na drugie zaś lat dwa sędziowie z pierwszej repartycji do drugiej a z drugiej do pierwszej przemieniać się mają i przez drugie dwa lata urządowanie swe odbywać powinni będą, a ta reguła tak w rozkładzie sędziów jako przemianie repartycji na wieczne czasy dla sędziów ziemianinami

służyć ma. Egzekucya zaś rekrotów wszelakich tak jak w prawie jest opisana, sędziom ziemiańskim nie *respective* repartycyi ale *respective* całej ziemi stosownie do obmowy prawa służyć ma. Niemniej tenże sąd ziemi naszej *respective* swej repartycyi pisarza sądowego stosownie do wyroku prawa obierze, zatym dwóch pisarzy sądowych, jednego na repartycą pierwszą *t.j.* na powiaty: łomżyński i zambrowski, drugiego na repartycą drugą *t.j.* na powiaty koleński i ostrołęcki mieć chcemy i postanawiamy.

Jako zaś urząd pisarza sądowego do lat siedmiu przez prawo jest determinowany, tak obowiązek odmieniania się sędziów ziemiańskich co lat dwa z repartycyi jednej do drugiej powyższym sposobem opisanej, pisarza sądowego wiązać niema i niepowinien; i owszem obrany zgodowy pisarz każdy *respective* swej repartycyi urząd swej aż do zamierzonego prawem czasu sprawować będzie. Że zaś po ustanowieniu dwóch repartycyi sądu ziemiańskiego ziemi naszej potrzeba nieschybna wynika obrania dwóch pisarzy aktowych, więc tychże pisarzy ziemiańskich aktowych dwóch, obrać determinujemy, jednego na repartycą pierwszą *t.j.* na powiaty: łomżyński i zambrowski, drugiego na repartycą drugą *t.j.* na powiaty: koleński i ostrołęcki. Ci zaś pisarze, każdy *respective* swej repartycyi w każdym mieście powiatowym akta utrzymywać i oneż przy sobie oraz regentów i kancelarystów sprawować mają wedle przepisu terazniejszego prawa. Aby zaś te urządzenie wieczyste w miarę potrzeby naszej jednomyślną uchwalone zgodę zatwierdzenie od najjaśniejszych rzeczyptej stanów skonfederowaych pozyskało, upraszamy *jww.* posłów ziemi naszej, aby na blisko przypadającej sejmku reassumpcyi o potwierdzenie niniejszego urządzenia naszego najusilniej starali się. Po urządzeniu takowym, jako wyżej sposobem sądu ziemiańskiego oraz pisarzy aktowych i sądowych ziemi naszej, najprzód do obrania sędziów ziemiańskich w liczbie dwudziestu ogólnie na całą ziemię naszą przystępując; lubo liczba kandydatów podających się jakoliteż z wolności prawem udzielonej przez obywatelstwo podanych liczbę dwudziestu osób przewyższała, gdy jednak niektórzy z tychże wielmożnych kandydatów jużto na piśmie, jużto w zabranych publicznie głosach od swej pretensyi odstąpili, przeto dopełniając prawo sejmku terazniejszego na pozostałych, pretendentów dwudziestu celem zasięgnięcia powszechnej zgody lub nie, to czytania każdego z kolei w rejestrze umieszczonego udaliśmy się; i chociaż na niektórych wielmożnych Kandydatów opozycye na piśmie podane zostały; gdy ciż wielmożni oponujący od pomienionych swych opozycyi publicznie odstąpiwszy, też same opozycye od *jw.* marszałka sejmików naszych odebrali. Zaś *jw.* Chryzanty Opacki Kasztelan wiski, orderu S. Stanisława Kawaler, przy obraniu sędziów ziemiańskich na sejmikach naszych osobiscie nieznajdujący się, nie sam przez siebie lecz przez obcą osobę opozycyą swoją przeciwko *jw.* Franciszkowi

Żmijewskiemu pisarzowi zambrowskiemu podał. Opozycja zaś takowa, jako przez osobę na sejmikach w momencie obrania sędziów nieznajdująca się podana, tamować jednomyślniej obywatelów zgody przez samą słuszość nie może, przeto my obywatele ogólnie na całą ziemię naszą sędziów ziemiańskich dwudziestu jako to:

jww. i ww. Wiktoryna Wiszowatego podstolego i Komisarza cywilnowojkowego ziemi łomżyńskiej,

Tomasza Klickiego łowczego i Komisarza cywilnowojkowego ziemi łomżyńskiej,

Jana Wądołkowskiego miecznika i posła tejże ziemi,

Józefa Godlewskiego podsędka powiatu zambrowskiego i Komisarza cywilnowojkowego ziemi łomżyńskiej,

Franciszka Żmijewskiego pisarza ziemskiego i grodzkiego zambrowskiego Komisarza ziemi łomżyńskiej,

Kazimierza Kulikowskiego sędziego grodzkiego zambrowskiego,

Chryzostoma Ołdakowskiego Komornika ziemskiego łomżyńskiego,

Jakuba Żyźnowskiego, Jana Łempickiego, Stanisława Konopkę Komorników łomżyńskich,

Kazimierza Zaruskiego Kapitana gwardyi Konnej Koronnej,

Franciszka Boguskiego regenta ostrołęckiego,

Jana Kotowskiego, Pawła Misztalewskiego, Leona Targońskiego, Stanisława Gałęckiego,

Piotra Święzkowskiego burgrabich grodzkich ziemi naszej,

Augustyna Wierzbowskiego subdelegata grodzkiego brańskiego,

mężów znajomością praw, cnotą i nieskazitelnością charakterów zaszczyconych, za poprzedzającym trzykrotnym zapytaniem się jednomyślnie obieramy, ogłaszamy i kredensujemy. Których to **jww. i ww.** sędziów ziemskich ziemi naszej po wykonaniu w

obliczu obywatelstwa prawem przepisanej przez nich przed **jw.** Marszałkiem przysiędze, za

aktualnych sędziów ziemiańskich ziemi naszej mieć chcemy i postanawiamy. A

uskuteczniając przepis wiecznego urzędzenia naszego, tychże juro i ww. sędziów

ziemianskich natychmiast za jednomyślną całego obywatelstwa zgodą na dwie repartycje

ziemi naszej dzielimy, jako to do pierwszej repartycji **t.j.** na powiaty łomżyński i zambrowski

jww. i ww. Wiktoryna Wiszowatego podstolego łomżyńskiego, Tomasza Klickiego łowczego tejże ziemi, Józefa Godlewskiego, Kazimierza Kulikowskiego, Chryzostoma Ołdakowskiego,

Jana Łempickiego, Macieja Skrodzkiego, Leona Targońskiego, Stanisława Gałęckiego, Piotra

Święzkowskiego. Na drugą zaś repartycją **t.j.** na powiaty: koleński i ostrołęcki **jww. i ww.**

Jana Wądołkowskiego miecznika i posła ziemi łomżyńskiej, Franciszka Żmijewskiego,

Jakuba Żyźnowskiego, Jana Kotowskiego, Pawła Misztalewskiego, Kazimierza Zaruskiego

Kapitana gwardyi Konnej Koronnej, Augustyna Wierzbowskiego, Stanisława Konopkę, Mateusza Nowowieskiego, Franciszka Boguskiego wyznaczamy, chcąc mieć i na zawsze postanawiając, aby wszelkie obowiązki wiecznego urzędnika sądu ziemianskiego ziemi naszej tak przez **jww.** i **ww.** sędziów teraz obranych i *respective* repartycyi podzielonych, jako też na przyszłe czasy obierać i wyznaczać mianych, we wszystkich punktach jako najuroczyściej zachowywane było. Dalej postępując w uskutecznieniu prawa, gdy przez podzielenie na dwie repartyce ziemi naszej w myśl wiecznego urzędnika naszego jednomyślnie przyjętego, dwóch pisarzów aktowych, jednego na repartycją pierwszą **t.j.** na powiaty: łomżyński i zambrowski, drugiego na repartycją drugą **t.j.** na powiaty kolenski i ostrołęcki obrać nam przychodzi. Niektórzy zaś **ww.** Kandydaci do tej funkcji już to na piśmie, już przez zabrane publiczne głosy od niej pretensji odstąpili, zaczynając na funkcję pisarstwa aktowego za repartycją pierwszą, **t.j.** na powiaty: łomżyński i zambrowski **w.** Nikodema Duchnowskiego burgrabiego grodzkiego łomżyńskiego, a na repartycją drugą **t.j.** na powiaty: kolenski i ostrołęcki **jw.** Józefa Staniszewskiego Komornika i Komisarza cywilnowojaskowego ziemi łomżyńskiej, godnych ziemi naszej obywateli Kwiat swej młodości usługom obywatelskim poświęcających, jednomyślnie obieramy i ogłaszamy; Których o wykonanej przez nich prawem opisanej przysiędze na też urzędy pisarstwa aktowe ziemi naszej kredensujemy, zalecając tymże **jww.** pisarzom, aby w celu sprawowania swych urzędów akta powiatowe ziemi naszej, każdy *respective* swej repartycyi natychmiast w swój dozór odebrali. Na ostatek, gdy prawo sejmku terazniejszego pod tytułem sądy graniczne wszystkim województwom ziemiom i powiatom prawo sejmikowania mającym, w miarę swej potrzeby sędziów granicznych obrać dozwoliło, przeto my obywatele, sędziów granicznych czterech dla ziemi naszej obrać postanawiamy, ostrzegając to sobie, iż jeśli się okazała potrzeba powiększenia tychże sędziów granicznych, że ich na następnych ziemi naszej sejmikach powiększyć i obrać będziemy mogli. A tak przystępując do obrania tychże sędziów, gdy po odstąpieniu niektórych pretendentów na wybór do tej funkcji na **ww.** Antoniego Włodkowskiego Komornika granicznego łomżyńskiego, Franciszka Skrodzkiego Komornika ziemskiego zakroczymskiego, Piotra Klickiego Komornika ziemie łomżyńskiej, Stanisława Łubę Komornikowicza tejsze ziemi jednomyślna na obywateli zachodzi zgoda, więc tychże wyżej nadmienionych **ww.** Antoniego Włodkowskiego Komornika granicznego łomżyńskiego, Franciszka Skrodzkiego, Piotra Klickiego, Stanisława Łubę, zacnych ziemi naszej obywateli cnotą i praw znajomością zaszczyconych za sędziów granicznych ziemi naszej jednomyślnie obieramy i po wykonanej przez nich prawem opisanej przysiędze, onych do funkcji **sęstwa** granicznego kredensujemy. Że zaś nagroda za prace dla Komisarza i

sędziów granicznych na teraźniejszych sejmikach ziemi naszej wynaleziona być niemoże, więc jak najuroczyściej zapewniamy tychże, iż jeżeli pensya od najjasniejszych stanów rzeczyptej dla nich wyznaczona nie będzie, tedy my obywatele też nagrodę za ich pracę na najpierwszych odtąd sejmikach ziemi naszej dla nich obmyślemy i postanawiamy. To ułatwiwszy, uznając sprawiedliwie, iż cnota i zasługi urzędników ziem naszej nagrodzone być powinny, do której nagrody gdy ziemia nasza żadnej niema sposobności, bo te w rękę wielkiego i mądrego Króla tudzież najjasniejszych rzeczyptej stanów zostają; zaczym zalecamy **jww.** posłom ziemi naszej, ażeby **jw.** Jana Bończę Skarzyńskiego podkomorzego łomżyńskiego Komisarza cywilnowojkowego tejże ziemi orderu S. Stanisława Kawalera, **jw.** Michała Staniszewskiego chorążego i Komisarza cywilnowojkowego tejże ziemi, **jw.** Floryana Junoszę Drewnowskiego stolnika i posła ziemi naszej, orderu S. Stanisława Kawalera, **jww.** Tomasza Staniszewskiego podczaszego, Wiktoryna Wiszowatego podstolego, Tomasza Klickiego łowczego, Jana Wądołkowskiego miecznika łomżyńskich, na urzędach sędziowskich i funkcjach publicznych wyznaczonych, szczególniejszym względem najjasniejszego Króla **J.Mści.** zalecili, dopraszając się wielkiego i mądrego Króla zasługi cenić umiejącego, ażeby abo umieszczeniem tych osób na funkcjach w magistraturach rządowych, albo podwyższeniem na dostojęństwa sobie do rozdania pozwolonych, łaskawie umieścić raczył. Powtóre, gdy konieczne tego wyciągają potrzeby, ażeby dla związków i stosunków niższych jurysdykcji z magistraturami rządowymi poczta do Łomży ustanowiona była, o której ustanowienie Komissya porządkowa cywilnowojkowa ziemi naszej swoje do najjasniejszego Pana zaniósła żądanie i przełożyła przyczyny nieodbicie potrzebne do ustanowienia takowej poczty, na które żądania łaskawą najjasniejszego Pana odebrała odpowiedź, zaczym zalecamy **jww.** posłom naszym, ażeby złożyli u tronu Króla **JMści.** najżywszą prośbę imieniem ziemi naszej, aby poczta do prerogatyw najjasniejszego Pana należąca, do Łomży z Warszawy ustanowiona była i w tej mierze łaskawe przyrzeczenie wielkiego i mądrego Króla skuteczzione zostało. Po trzecie, oddając cnotom i zasługom przyzwoitą nagrodę i innych do pracowitości na użytek ziemi zachęcając, ponieważ wielebny **jmks.** Marcin Szwejkowski proboszcz ostrołęcki zostając w Komissyi cywilnowojkowej, okazał zdatność swoją *ad publica*, nieoszczędzał pracy dla ziemi naszej przydatnej, i jeszcze skarbiec na archiwum dla powiatu ostrołęckiego w mieście Ostrołęce swym Kontem wyreparować oświadcza i przyrzeka; przeto upraszamy **jww.** posłów ziemi naszej, ażeby zanesli prośby do najjasniejszego Króla **JMsci** i Stanów zgromadzonych, aby tego zacnego i pracowitego *pro publicis* Kapłana Klejnotem szlachectwo polskiego uwalniając go z **kartabellatu** i od opłaty stępla, zaszczyć raczyli.

Po czwarte, ponieważ przez urządzenie wieczyste sędzi ziemianskiego ziemi naszej i dwóch pisarzów aktowych *respectivo* swych repartycyi obraliśmy, którzy z przepisu prawa do pilnej straży akt ziemiańskich są obowiązani, akta zaś powiatu ostrołęckiego dawniejsze w archiwum łomżyńskim znajdują się, z których potrzebnych dokumentów dla obywateli przez odległość miejsca jest przytrudna kwerenda, zaczym my obywatele celem dobra własnego zalecamy **w.** pisarzowi aktowemu repartycyi łomżyńskiej i zambrowskiej, ażeby po odebraniu przez siebie od dawniejszego pisarza archiwum łomżyńskiego, akta powiatu ostrołęckiego **w.** pisarzowi repartycyi kolńskiej i ostrołęckiej za poprzedzającym spisaniem ksiąg i wzięciem na to rewersu, do archiwum ostrołęckiego wydał, a miejsce na archiwum w Ostrołęce **t.j.** skarbiec na Kosciele farnym będący, przez wielebnego **jmks.** Szwejkowskiego **wyreparować** ofiarowany, wyznaczamy. Toż się ma rozumieć i względem akt powiatu kolińskiego w archiwum łomżyńskim zostających, które **w.** pisarz repartycyi łomżyńskiej **w.** pisarzowi repartycyi kolińskiej za poprzedzającym spisaniem rejestru i wzięciem [nieczytelne] oddać obowiązany będzie, niewprzód jednak aż archiwum kolińskie przyzwoicie **wyreparowane** zostanie. Działo się w miescie wolnym rzeczyptej Łomzie Kosciele farnym, jako miejscu Konstytucyjnym na sejmikach prawem oznaczonym od dnia 14 miesiąca Lutego zaczętych, w dniu dzisiejszym **t.j.** 22 tegoż miesiąca skończonych roku pańskiego 1792. Te przeto *laudum* obrad ziemi naszej powyższym sposobem sporządzone a potem publicznie ułożone, przeczytane i ogłoszone my rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi łomżyńskiej i powiatów do niej należących podpisać i do akt publicznych prawem postanowionych, sposobem oblaty podać **jw.** marszałkowi Koła naszego i **jww.** asesorom zleciliśmy. Które to powszechne zlecenie ziemi naszej my marszałek i asesorowie do skutku przywodząc, niniejsze *laudum* rękami własnymi podpisujemy.

Jan Bończa Sarzyński podkomorzy ziemi łomżyńskiej, orderu S. Stanisława Kawaler, Koła rycerskiego ziemi łomżyńskiej marszałek, *manu propria*.

Tomasz z Przyjmy Rawicz Przyjemski łomżyński, kolński, ostrołęcki starosta, Komisarz cywilnowojaskowy asesor, *manu propria*.

Tomasz Potok Staniszewski podczaszy i Komisarz cywilnowojaskowy ziemski [nieczytelne] asesor, *manu propria*.

Tadeusz Szymon Bończa Skarzyński skarbnik ziemie łomżyńskiej asesor, *manu propria*.

Ignacy Nikodem Junosza Drewnowski starosta sulejowski, Komisarz cywilno wojaskowy ziemi łomżyńskiej, asesor, *manu propria*.

Andrzej Prus Gniewosz Klicki podwojewodzy powiatu ostrołęckiego, Komisarz cywilnowojaskowy ziemie łomżyńskiej, asesor, *manu propria*.

Mateusz Czarnek Komisarz cywilnowojaskowy ziemie łomżyńskiej, asesor, *manu propria*.
Oryginał niniejszej uchwały w aktach ziemianskich łomzynskich jest zostawiony.